

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

PRENUMERATA WYNOŚ: Rocznie rs 7 k. 20 półrocznie rs. 3 k. 60 kwartalnie rs. 83, miesięcznie kop. 90. Wraz z przesyłką pocztową lub odnośnikiem do domów. Zapłaćca. za listkami pocztowymi, dopłaca się miesięcznie kop. 80.

Kadaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów osobistnie i w wyjątkach i w listkach pocztowych od g. 10—2 po poł. Zgłoszenia nie zwraca.

CENA
6 GROSZY

CENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz piętowy jednoszpaltowy lub jego miejsce Nadeślanie k. 50, przed tekstem k. 40, za tekstem: 3 kol. i nekrologi po kop. 25, na 4 kol. po kop. 20. Drobne ogłoszenia po kop. 3 za wyraz. Najtańsze ogłoszenie kop. 20. Ogłoszenia treści matry omiataj 50 proc. drożej. Za dołączenia prospektów lub reklam po 5 rubli od 1000 egzemplarzy.

PRENUMERATE I OGŁOSZENIA przyjmują wszystkie katedy, biura i biura ogłoszeń, w Warszawie, Łodzi i miastach prowincjonalnych.

Adres REDAKCJI I ADMINISTRACJI CZĘSTOCHOWA, ULICA PANNY MARYI Nr. 35. — TELEFON Nr. 91.

Caryzm w prawosławiu.

Kto wszechstronnie rozważa skutki epokowego przewrotu w Rosji, ten przede wszystkim zadaje sobie pytanie, co będzie nadal z oficjalną religią narodu rosyjskiego? Tylko bo wiem bardzo powierzchowny umysł może uważać wyznanie prawosławia jako schizmatyczne czyli odszczepieńcze.

W rzeczywistości zaś i zestawie niu wszystkich faktów historycznych urzędowa cerkiew rosyjska odłączywszy się od kilku wieków od schizmatycznego Kościoła Wschodniego, była właściwie instytucją wyłącznie państwową, najposłuszniejшем narzędziem i ostoją samowładczego caratu.

Z tego powodu i liberałowie rosyjscy z Turgieniewem na czele, od dawna już nazywali ironicznie prawosławie jako: carostawie, a słynny rewolucjonista Bakunin w jednym aforyzmie tak scharakteryzował swoją Ojczyznę: „pop z krzyżem—car z knutem”.

Byłoby zbyt cennym chyba przypominać, jak dalece idea samowładztwa carskiego przenikała i utrwalała się w prawosławiu rosyjskiem, jako podstawowy dogmat doktryny religijnej na równi z fundamentalnymi dogmatami chrześcijaństwa. Car był nie tylko nieomylną głową cerkwi rosyjskiej, ale i uzmysłowieniem bóstwa na ziemi w takim samym prawie stopniu, jak rzymscy imperatorowie w poganiźmie.

Wszak cały kult tej potwornej karykatury chrześcijaństwa zosrodkowywał się w każdym niemal obrzędzie cerkiewnym w jaskrawem, bezwzględnie pogańskim uwielbieniu „ubóstwionego” monarchy i jego autokratycznej władzy. W każdym nabożeństwie cerkiewnym czy domowym, czy to był chrzest, czy ślub, lub pogrzeb, popi musieli wygłaszać stereotypowo wtrącone modły i hymny pochwalne na cześć samowładnego imperatora, jego najbliższej rodziny i zwierzonej biurokracji carskiej.

Dodajmy jeszcze, że od czasów Piotra Wielkiego istniał ohydny przepis, obowiązujący każdego popa, zmuszający go do łamania sekretu spowiedzi przez zawiadomienie swej władzy o usłyszanych od penitenta wyznaniach, które mogły zapobiedz jakiemuś przestępstwu państwowemu.

Biorąc więc powyższe fakty pod uwagę, jak niemniej cały hierarchiczny ustrój oficjalnej cerkwi rosyjskiej w całokształcie jej oddziaływania na masę narodu, nie możemy inaczej orzekać jak tylko zgodnie z rzeczywistością, że prawosławie to carostawie, które z obaleniem caratu, musi z natury rzeczy podlegać radykalnej ewolucji, a może nawet zupełnemu rozkładowi.

Utrzymuje się opinia i niewątpliwie słuszna, że naród rosyjski jest w

rdzeniu swym w olbrzymich masach wskroś religijny. Ojcie jednak oczekiwana konstytuanta rewolucyjna zdoła utrwalić unicestwienie caratu w Rosji, również i dotychczasowa cerkiew prawosławna w całokształcie swego bytu, będzie musiała podzielić los poprzedniego ustroju państwowego. Prawdopodobnie zaraz po konstytuancie politycznej, nastąpi i zwołanie seboru cerkiewnego wszystkich hierarchów prawosławnych, którzy będą zniewoleni z gruntu przefasonować cały ustrój prawosławia, a przede wszystkim wyeliminować z niego głęboko tkwiące korzenie caryzmu.

Nie możemy oczywiście przewidywać, jak się będzie dalej kształtował obecny przewrót w b. imperjum rosyjskiem. Zależy się jednak, że łatwiej przyjdzie konstytuancie uporać się z problemem republikańskiej formy ustroju państwowego, niż soborowi cerkiewnemu przy karzowaniu z niwy, prawosławia rosyjskiego tak głęboko w niej tkwiących i rozrostłych korzeni caryzmu.

Br. Korwin.

WOJNA.

Komunikat niemiecki.

BERLIN. (B. W. T.) Urzędowo donoszą 20 kwietnia:

Wschodni plac boju.

Artylerja rosyjska była również wczoraj w wielu odcinkach dosyć czynna. Walk piechoty nie było.

Front macedoński.

Wojska niemieckie i bułgarskie odparły ataki francuskie na Crvena Stena, mające na celu odebranie zdobytych przez nas 17 kwietnia. Na jeden wierzchołek udało się wtargnąć nieprzyjacielowi.

Zachodni plac boju.

Front nast. tronu ks. Ruprechta Bawarskiego.

Na placu boju nad Arras wzmaga się z każdym dniem działalność piechoty. Pod St. Quentin utrzymuje się ona w swej sile.

Front niemieckiego następcy tronu.

Rozpoczęte w dniu 16 marca zajmowanie zbudowanego na długiej przestrzeni stanowiska „Siegfried”, zakończyło się wczoraj na północnym wschodzie i półn. zachodzie od Soisson, wskutek oddania brzegu Aisne między Conte a Soubir. Nieprzyjaciel posuwa się z wahaniem. Podwójna bitwa nad Aisne i w Szampani trwa dalej. Wzdłuż grzbietu Chemin-de-Dames odbywa się silna walka artyleryjska. Pod Bray, Cerny oraz po obydwu stronach Craonne, gdzie wyprowadzono duże masy, stały się bezskutecznie, ponosząc duże straty, świeżo przybyłe pułki francuskie zdobyły grzbiet wyżynowy.

Wczoraj po południu ponowili francuzi swe nieudane w dniu 16-ym kwietnia usiłowania okrążenia od

północnego zachodu i od północny bloku Trimont. Przed stanowiskami naszymi nad kanałem Aisne—Marne załamały się krwawo szturmujące fale świeżo wyprowadzonych dywizji francuskich. Rosjan znów rzucano niepotrzebnie w ogień. Nasze walczące tam dywizje panują nad sytuacją.

W Szampanji, w okręgu leśnym, pomiędzy szosą Thury—Nauray a opuszczonym przez nas dobrowolnie Auberive, odbywały się w ciągu całego dnia zaciekle walki. W świetnie przeprowadzonym kontrataku wyparłiśmy nieprzyjaciela, który posunął się wczoraj oraz jego nowe siły, wysłane, w celu wyzyskania sukcesu. Zajęliśmy pożądaną stanowiska. Tym sposobem druga próba francuzów przełamania naszego frontu w Szampanji została udaremniiona.

Dotychczas dowództwo francuskie wystawiło do boju przeszło 30 dywizji. Przygotowano je troskliwie, po walkach nad Somme w celu przełamania naszego frontu i spodziewanego pociągu. Związane z tym nadzieje Francji nie ziszczyły się.

Pierwszy general-kwatermistrz Ludendorff.

Ostatnie wiadomości.

BERLIN. Urzędowo donoszą 20-go kwietnia—rano:

Pod Arras

Nie zaszło nic godnego uwagi.

Na froncie Aisne toczyły się po wielokroć silne walki artyleryjskie.

Pod Brimont rozchwiał się z obfitymi stratami nowy atak rosyjski. Po południu wywiązały się ponowne walki pomiędzy Prosnés i doliną Suipres.

Na wschodzie nie wydarzyło się nic nowego.

Komunikat austriacki.

WIENIEŃ. (B. W. T.) Urzędowo donoszą 20 kwietnia:

Na żadnym z trzech terenów walk

Nie toczyła się większa działalność bojowa.

Zastępca szefa sztabu generalnego v. Hoefler

Feldmarszałek-porucznik.

Komunikat angielski.

Główna kwatera donosi dnia 20 kwietnia:

Wieczorem:

Podczas nocy posunęliśmy się dalej na południowy — wschód i na wschód od Epéhy. Rano zajęliśmy wieś Villersquissin i zabraliśmy również kilku jeńców. Poprawiliśmy również stanowisko nasze w pobliżu Lagnicourt.

Walki rosjan na Zachodzie.

Komunikat francuski.

Sprawozdanie urzędowe z dnia 20 kwietnia:

Na wschód od Courcy Brygada rosyjska uzupełniła swój sukces, o-

panowawszy silną fortyfikację i wzięwszy jeńców.

W trakcie przedsięwzięć zdobyliśmy w tej okolicy 24 działa ciężkie i polowe, oraz 3 nieuszkodzone działa 15-centymetrowe, z których każde było zaopatrzone w 1000 pocisków, których artylerja nasza użyla przeciw nieprzyjacielowi.

W Szampani pokonalismy odosobniony opór i zajęliśmy nieprzyjacielskie podstawy operacyjne. W ręce nasze wpadło 20 dział, w osem 8 ciężkich i 500 nowych jeńców.

Liczba jeńców nierannych, wprowadzonych przez nas od początku bitwy, przenosi obecnie 17,000. Dotychczas naliczono 75 dział.

Na północny zachód od Auberive wojska nasze zajęły silnie ufortyfikowany system rowów na froncie około 2 km. W trakcie tych działań zabralismy około 150 jeńców.

Poza tem na całym froncie dość spokojnie.

Doniesie oświadczenie rosyjskie.

PETERSBURG, 21 | 4. Pet. ag. tel. donosi:

Książę Lwow oraz inni członkowie Rządu Tymczasowego przyjęli przedstawicieli francuskiej i angielskiej partji socjalistycznej.

Po Milukowie zabrał głos minister spraw. Kerenski:

Witam was w imieniu demokracji oraz socjalistów rosyjskich. W obecnych gabinetach rosyjskim stoję niejako w osamotnieniu i poglądy moje nie zawsze zgadzają się z poglądami reszty moich kolegów ministrów. Dotychczas w imieniu narodu rosyjskiego przemawiali przedstawiciele klas przodujących. Powinni oni wiedzieć, że demokracja rosyjska jest obecnie rzeczywistą władczynią na ziemiach Rosji. Zdecydowalismy raz na zawsze pólżyć kres w kraju naszym wielkim imperjalistycznym i uzurpatorskim dążnościom, gdzie nie zyczymy sobie niczyjego ujarzmięcia i służyc chcemy idei wolności, równości i braterstwa wszystkich narodów.

Rozruchy w Lizbonie.

GENEWA 21 | 4. Według informacji, otrzymanych z Madrytu w stolicy Portugalji, Lizbonie, doszło do wielkich zaburzeń ulicznych, które miały przebieg bardzo krwawy. Manifestantów, do których przyłączyło się wielu wojskowych, rozprządził silny oddział policji i wojska.

Zatopiony parowiec.

BERNO 21 | 4. „Petit Journal“ donosi, że parowiec grecki „Temistokles“, wiozący 2,500 ton węgla, uległ zatopieniu.

Greckie święto narodowe.

Według doniesień z Aten, greckie święto narodowe miało przebieg imponujący. Ludność ateńska zgromadzona przed katedrą przyjmowała parę królewską niezwykłym owajami. W gmachu uniwersytetu odbyła się uroczystość odsłonięcia biustu pamiątkowego króla Konstantego.

Co uczyni Norwegja?

STOKHOLM 21 | 4. Storting norweski na trzech posiedzeniach tajnych obradował nad położeniem ze względu na...

„Morgenbladet“ pisze: Wszyscy wiedzą, co było omawiane na tych tajnych posiedzeniach. Wynik narad zdecydować może o wojnie lub pokoju dla Norwegji.

Omawiano sprawę uzbrojenia na-

szych okrętów handlowych, oraz szereg innych, niemniej ważnych kwestji.

Stoimy obecnie wobec pytania: chcemy czy nie chcemy wojny? Nastroj w kraju jest poważny i rozgorączcony.

Nowy gabinet hiszpański.

MADRYT 21 | 4. Doniesienie Biura Reutersa: Gabinet podał się do dymisji.

Austrjacka idea państwa.

WIEN 21 | 4. Partie centralne austrjackiej izby panów ogłosiły nowy program, oparty na planowym popieraniu austrjackiej idei państwowej, i wzmocnieniu władzy centralnej. Plemiona, zamieszkujące Austrię, mają mieć zagwarantowany rozwój swego bytu narodowego na podstawie równouprawnienia.

Program żąda wprowadzenia języka niemieckiego w całej Austrii, jako języka państwowego.

W sprawie wojska program oświadcza, że i po skończeniu wojny powszechnej władza wojskowa w całości swojej ma pozostawać w rękach cesarza i króla

Co do polityki zagranicznej, to program uważa utrzymanie przymierza z państwem niemieckim za bezwzględną podstawę polityki monarchji austrjackiej.

Lewica za niezłomnym pokojem.

AMSTERDAM, 21 | 4 Lewin, przywódca skrajnej rosyjskiej lewicy socjalistycznej, żąda w Petersburgu niezłomnego zawarcia pokoju i wzywa do opozycji obywateli przeciwko wojsku i rządowi, który zdecydowany jest do dalszego prowadzenia wojny.

Czheidzego i Kiereńskiego nazywa Lewin zdrajcami sprawy socjalizmu międzynarodowego.

O wywłaszczeniu.

BERLIN, 20 | 4. „Lokalanzeiger“ pisze: Z kół parlamentarnych dowiadujemy się, że pruskie ministerjum państwowe rozpatruje obecnie sprawę, zaprojektowanego przed kilkoma tygodniami w sejmie, zniesienia prawa o wywłaszczeniu, oraz paragrafu językowego.

Podobno sprawy te zostaną w najbliższym czasie rozwiązane w tym duchu, poczem bezpośrednio będą przedłożone do zatwierdzenia.

Co się dzieje w Brazylii?

BERLIN 21 | 4. Z Rio de Janeiro donoszą: Przedstawiciele Francji, Anglii i Włoch odbyli dłuższe narady z ministrem spraw zagranicznych, Laro Muellerem.

W mieście urządzono w niedzielę wielkie manifestacje polityczne. Zburzono siedzibę klubu niemieckiego. Wielkie owoacje urządzano przed poselstwami Chili i Argentyny.

Liga przyjaciół koalicji uchwaliła poprosić prezydenta republiki: 1) aby natychmiast rozwiązano wszystkie niemieckie stowarzyszenia strzeleckie istniejące na południu Brazylii. 2) aby zaniechano wszelkiej korespondencji z poddanymi niemieckimi, zamieszkującymi w Brazylii południowej. 3) aby zawieszono wszystkie pisma niemieckie, które mogłyby przyczynić się do wprowadzenia zamieszania w pojęciach narodu. 4) aby zaofiarować państwu koalicyjnym i Stanom Zjedn. pomoc marynarki brazylijskiej.

Ochrona dzieci niemieckich.

KOPENHAGA, 21 | 4. Pewien lekarz duński złożył ofertę w sumie miliona marek na przewiezienie i

utrzymanie w okolicach Kopenhagi 15,000 dzieci szkolnych berlińskich podczas wojny i przez 3 miesiące po jej ukończeniu.

BERLIN, 21 | 4. Magistrat berliński jednomyślnie uchwalił kredyt w sumie miliona marek na bezpłatne przewiezienie i utrzymanie 30,000 dzieci szkolnych w Prusach wschodnich.

Chwila bieżąca.

„Morning Post“ donosi: iż wielki chicagowski trust miedny, obejmujący firmy: Armour, Swift, Mornis, Wilson i Cudahy fabryki swoje oddali całkowicie do dyspozycji rządu amerykańskiego.

Co słychać nowego?

„Swój do swego“.

Wszyscy pamiętajmy, jak gorliwie zdyzi protestowali i gniewali się, gdy Polacy przez pewien czas nieco pilniej stosowali zasadę „swój do swego“.

Wszyscy zarazem wiedzą, jak jednocześnie zdyzi namiętnie uprawiają, to hasło u siebie. Swięży dowód, jeszcze jeden, znajdujemy w „Momentum“, gdzie czytamy: „Miasto Miawa poszukuje 2 lekarzy żydów. Miasto liczy 6,000 żydów, 14,000 chrześcijan, oraz bardzo zaludnioną okolicę“ itd.

Zaznaczenie, że lekarze mają być koniecznie żydami, nie wymaga komentarzy. Ale godzi się zapytać, dlaczego zdyzi rozporządzają się także „14 000 chrześcijan“ oraz „okolicę“ czyli wioskami, w których niema żydów. Dlaczego i im chcą narzucić koniecznie lekarzy żydów, bojkotując chrześcijan?

Polski wykład religji.

Z Poznania donoszą do „Berliner Tageblatta“:

Prezes rejencji bydgoskiej nakazał, aby od nowego roku szkolnego wykład religji w klasach najniższych odbywał się w języku polskim.

Polak gubernatorem wileńskim.

Rząd prowizoryczny rosyjski mianował członka komitetu obywatelskiego w Grodnie Budrewicza—polska, gubernatorem niezajętej przez Niemców części gub. wileńskiej.

Burzliwe posiedzenie sejmku węgierskiego.

„Pester Lloyd“ przynosi następujące stenograficzne sprawozdanie z ostatniego posiedzenia sejmku węgierskiego, przytoczone także w „Zeit“.

Wiceprezydent Szasz: Upraszam panów posłów, ażeby wysłuchali przedłożonych przedkładanych.

P. Zinszky: Przedtóż pan prawo wyborcze!

P. Sümegi: Domagamy się rządów ludu (wielki chłapa).

P. Bartos: Lud cierpi głód!

Wiceprez. Szasz: Proszę pozwolić ażeby przedkładano mogło bez przeszkody przedtóż swoje sprawy (chłapa na lewicy).

P. Sümegi: Chleba dla głodnego ludu! Chleba dla urzędników! (Długotrwały chłapa na lewicy. Wołania „Abdykujcie! Niech żyje prawo wyborcze“)

P. Zinszky: Prawo wyborcze dla żołnierzy!

P. Szmrecsanyi: (Pokazując na stołki). Tego się obawiają! (Chłapa na lewicy).

P. hr. Karolyi: Panama! (Poruszenie na prawicy).

Wiceprez. Szasz: Proszę umożliwić

rozpoznać obrad (Wolność na lewicy: Prawo wyborcze!) Muszę z obowiązkowo poczynić przedłożenia.

Hr. Bathyan: Zapytujemy, że przedłożysz pan ustawę wyroczą? Tak, czy nie? — (Wielki chłap!) Nie do puścimy do odroczenia sejmu. (Wielki chłap na lewicy)

P. Lowasz: W tej sali wolno tylko mówić o ustawie wyborczej! (Wielki chłap na lewicy) Okrzyki: „Podajcie się do dymisji!”

P. Beck: Te rządy kończą się. (Poruszenie na prawicy)

P. Szumerski: Początek końca.

P. Polony: Dlaczego minister wojny ustąpił? Czy to prawda, że sprzeniewierzono pieniądze kraju? Czy można w takiej chwili odraczać sejm? (Długotrwały ogromny chłap na lewicy)

P. Szumerski: Udowodnię, że rozkradane są pieniądze kraju. (Wielki chłap)

Wiceprez. Szasz: Przywołuję posła Szumerskiego do porządku.

P. hr. Bathyan: Co się dzieje z ministrem wojny? Gdzie są liczne miljardy, które roztrwoniono? Honor armji tego wymaga, ażeby wyjaśniono te pytania.

P. Polony: Kilku panów kradło! (Wielki chłap. Niepokój na prawicy)

Wiceprezydent Szasz przerwał posiedzenie na pięć minut, poczem prezydent gabinetu hr. Tisza odczytał pismo cesarskie o odroczeniu sejmu.

Zaprzysiężenie wojsk rosyjskich we Francji.

Pisma paryskie donoszą o uroczystościach, które odbyły się w ubiegłym tygodniu w Paryżu, w Marsylii i na froncie z okazji zaprzysiężenia wojska rosyjskiego według nowej formuły, wydanej przez prowizoryczny rząd rosyjski. W Paryżu odbyła się uroczystość zaprzysiężenia wojsk w cerkwi rosyjskiej przy asyście ambasadora rosyjskiego Izwołskiego, atacha wojskowego i wyższych dygnitarzy rosyjskich i francuskich. Przyjęcie odbierał archiereś Smirnow.

W spodniach czy bez?

Na kongresie amerykańskim złożono projekt zmobilizowania 20 tysięcy kobiet dla pracy na roli. Niesłychanie burzliwą dyskusję wywołała kwestja, czy robotnice przy pracy mają prawo nosić spodnie, czy też nie.

Faramuszki.

Jest wolność! — rzekł pan Dawid I, ozezać dni wolnościowe, Zapuścić sobie psy, Jarmużkę wziąć na głowę.

Jest wolność! — rzekł syn jego, Kupiec pełen powagi I wnet do swego sklepu Falszywe wstawił... wagi.

Jest wolność! — rzekł wnuk młody, „Fajn” głowa, nie półgłówek, I udział wziął w „fabryce” Falszywych... dwumarkówek.

Laoh.

Do częstochowskich pań!

Stoimy w przededniu tej krasnej wiosny, która po długotrwałej tego rocznej zimie, z utęsknieniem wywołuje kwiana sprawla z sobą powiew ciepłych pobudzających przyrodę do życia i ludzi do wzniosłych czynów.

Z tym, powtarzającym się corocznie odradzaniem przyrody, wiąże się troski i starania naszych pań: matek, cór i siostr; jakby odświeżyć toaletę wiosenną lub letnią, czynią: sadosb

modzie danego momentu — modzie bez żadnych dociekań, kto ją stworzył, skąd pochodzi i czy zasługuje bez zastrzeżeń na naśladownictwo.

Pozostawiając rozstrzygnięcie tej sprawy do czasów normalnych, śpiemy obecnie zaapelować do czułych serduzek Szanownych Czytelniczek naszego „Gońca”, aby wczas tych: za biegów zechciały łaskawie pamiętać o strasznych przezywanych chwilach, o nędzy w biedniejszych dzielnicach Częstochowy, a przede wszystkim o biednej diatwie, której potrzeb zapobiegać nie jesteśmy w stanie, pomimo dotychczasowych ofiar.

Kołaczmy zatem do S. Pań częstochowskich, którym zamożność pozwala, lub których konieczność zmusza aby zaprojektowane zakupy ubiorów wiosennych i letnich możliwie ograniczyć, a natomiast zaoszczędzony w ten sposób grosz złożyć na ołtarzu dobra publicznego, dobra narodowego, którem w danej chwili jest między innymi ratowanie naszych polskich dzieci, zamierających z biedy tak licznie!

Boć cóż jest piękniejszego nad ofiarny czyn? Czyż nad rumieniec za dolenienia z dobrego uczynku jest krasniejsza ozdoba?

Może tandetna pleureusia, rajer, lub wykintny kostjum?

O nie! Stokroć nie!

Pomóżcie więc!

Spowijcie swą duszę w tę wstęgę ofiarności względem bliźnich, którą tradycyjnie odznaczała się niewiasta polska — piękniejszą nad jedwabie i kosztowne błyskotki, a zastrzyżycie sobie na tak idealne ukochanie, jakie Henryk Sienkiewicz przez usta Płoszowskiego w swym arcydziele „Bez Dogmatu” wyśpiewał:

I dziwię się tylko, że kwiaty

Pod twemi stopami nie rosną,

Ty złoty mój ptaku skrzydlaty,

Ty maju, ty raju, ty wiosno!

— * —

Co pozostanie?

Od jednego z właścicieli domów w naszym mieście pana K. otrzymujemy z prośbą o umieszczenie następującej uwagi: W M 80 „Gońca” umieszczony został artykuł p. t. „Co pozostanie”, zwracający uwagę, że wiele nieruchomości w śródmieściu Częstochowy i w ulicach bocznych przechodzi z rąk chrześcijańskich w żydowskie.

W artykule tym, jak w podobnych innych spotykanych w prasie naszej powtarzany jest zarzut wyzbywania się domów, stawiany wyłącznie właścicielom domów chrześcijanom.

Tymczasem oskarżenie to nie jest zupełnie słuszne i winno być skierowane pod adresem społeczeństwa naszego, to jest lokatorów chrześcijan, którzy od czasu wybuchu wojny, nie zważają zupełnie, że właściciele domów, nie czerpiąc dochodów, obciążeni są nadmiernymi ciężarami, jak: podatkami skarbowymi, miejskimi, na „Doraźną Pomoc”, ratami Tow. Kred., procentami od sum hipotecznych i wielu znacznie szersmi niż przed wojną wydatkami.

Nawet ci lokatorzy, którzy są w możności, nie poczuwają się do opłacania punktualnie choć części komornego i o każdego rubla właściciel domu musi się upominać na drodze sądowej.

A jednak wielu z tych nieobowiązujących płatników zobaczyć można w teatrach i na koncertach, a nazwiska ich w spisie organizatorów różnych imprez, które wszak zwykle kosztują wiele i ich uczestników. Co więcej nazwiska tych samych jednostek zobaczycie na liście ofiarodawców na ten czy inny cel, ale

nie znajdziecie ich w kwitarszku właściciela domu!

Dalej ludzie pozbawieni posad i emerytur, jak również wszelcy bezrobotni, zamieszkujący sutereny od 3 lat nie placą komornego, oprócz tego lokatorzy chrześcijanie niejednokrotnie zachowują się arogancko, a wygórowanymi żądaniami i niszczeniem urządzeń i wygórowanych tworzą arcyniemity stosunek, obrzydając stanowisko właściciela domu.

Prócz strat materialnych, straty moralne, wynikające z powyższego zachowania się lokatorów są właśnie nieraz przyczyną wyzbywania się domów przez ich właścicieli.

To też ogół nasz winien zwrócić uwagę na tę anomalję, iż własność polska w Częstochowie się kurczy, a odpowiedzialność za to spada, podkreślam, nie tylko na właścicieli domów, lecz jak powiedziałem i na lokatorów.

Z Warszawy.

Zydzi do pracy na roli.

W tych dniach wyruszyło z Warszawy — według pism żargonowych — kilka partji robotników żydów, którzy udali się pieszo do różnych wsi okolicznych, gdzie spodziewają się znaleźć zatrudnienie przy robotach w polu. W niektórych miejscowościach pracują już tacy robotnicy na roli.

Z Łodzi.

Rezolucja sjonistów.

Na odbytych w Łodzi dwóch wiecach: sjonistów i sjonistek, oddzielnie powzięto jednogłośnie wspólną rezolucję, która opiewa: „Zebranie żąda uznania żydów za naród i na tej zasadzie udzielenia żydowskiej mniejszości narodowej w Polsce gwarancji konstytucyjnych, zapewniających żydom nietylko prawa obywatelskie, lecz także narodowe, słuszne i odpowiednie przedstawicielstwo we wszystkich instytucjach państwowych i komunalnych, jak również całkowitą autonomję w sprawach wewnętrznych żydowskiego życia narodowego”.

Z Bełchatowa.

Koresp. własna „Gońca Częstoch.”

Miasto nasze pod względem kulturalnym posiada się ostatnio w dość szybkim tempie naprzód. Gimnazjum miejscowe, pozostające pod kierunkiem inż. Kołackowskiego, rozwija się bardzo pomyślnie, a w niektórych klasach brak już nawet miejsc, co świadczy najlepiej o uznaniu, jaką się cieszy uczelnia ta.

Komitet Ratunkowy, na czele którego stoi ceniony tutaj ks. Zaremba, stara się użyć bezrobotnym tkaczom i wydaje dziennie 1300 obiadów. Urządzane są też tutaj dość często odczyty naukowe i polityczne, które wygłaszają pp. dyr. Kołackowski, dr. Szabrański, kand. nauk przyrodniczych, p. Br. Helwig, oraz dyrektor miejscowego browaru p. St. Helwig. Ostatnio zawiązało się towarzystwo budowy elektrowni, tak koniecznej w Bełchatowie. Wykonanie projektu powierzono znanej firmie elektrotechnicznej Z. Bartelskiego z Częstochowy.

Gdy zabłysną pierwsze promienie światła elektrycznego, Bełchatów stanie się naprawdę miastem ohoć niewielkim, ale kulturalnym pod względem urządzeń wielkomiejskich.

ak.

Organizacja — to nasza siła!

KRONIKA

Sala „Straży Ochotniczej”
 Wczoraj w sali „Straży Ochotniczej” odbył się koncert artystyczny w wykonaniu artystki-deklamatorki p. Ireny Ruszczyckiej. Program był bardzo bogaty i ciekawy. W programie wzięły udział: 1) Żagórski Józef, 2) Jar-mulowicz Roman, 3) Czapla Wacław, 4) Bogatyńsk Biorowy.

Wywołanie Rady Stanu.
 Wczoraj w sali „Straży Ochotniczej” odbył się wywołanie Rady Stanu. Wywołanie odbyło się w obecności wszystkich członków Rady Stanu. Wywołanie odbyło się w obecności wszystkich członków Rady Stanu.

Wczoraj w sali „Straży Ochotniczej” odbył się wywołanie Rady Stanu. Wywołanie odbyło się w obecności wszystkich członków Rady Stanu. Wywołanie odbyło się w obecności wszystkich członków Rady Stanu.

Wczoraj w sali „Straży Ochotniczej” odbył się wywołanie Rady Stanu. Wywołanie odbyło się w obecności wszystkich członków Rady Stanu. Wywołanie odbyło się w obecności wszystkich członków Rady Stanu.

Wzrostowość narcerska

Wczoraj w sali „Straży Ochotniczej” odbył się wywołanie Rady Stanu. Wywołanie odbyło się w obecności wszystkich członków Rady Stanu. Wywołanie odbyło się w obecności wszystkich członków Rady Stanu.

W sprawie Stowarz. Rzem.

Wczoraj w sali „Straży Ochotniczej” odbył się wywołanie Rady Stanu. Wywołanie odbyło się w obecności wszystkich członków Rady Stanu. Wywołanie odbyło się w obecności wszystkich członków Rady Stanu.

Zabranie Rady Okrękowej

Wczoraj w sali „Straży Ochotniczej” odbył się wywołanie Rady Stanu. Wywołanie odbyło się w obecności wszystkich członków Rady Stanu. Wywołanie odbyło się w obecności wszystkich członków Rady Stanu.

Sala „Straży Ochotniczej”
 Wczoraj w sali „Straży Ochotniczej” odbył się koncert artystyczny w wykonaniu artystki-deklamatorki p. Ireny Ruszczyckiej. Program był bardzo bogaty i ciekawy. W programie wzięły udział: 1) Żagórski Józef, 2) Jar-mulowicz Roman, 3) Czapla Wacław, 4) Bogatyńsk Biorowy.

Radni kurji 6-iej

Wybory do kurji 6-iej, Rady Miejskiej, dają wynik następujący:
 Z listy żydowskiej wybrani zostali: Horowicz Szlama, Leck, Pracownik handlowy, Torbeczko Dawid, Felczer Nierenberg Isaac, Szym, Suki.

Drugi wielki koncert na „Ma-ciera”

Dziś wycieczka w niedzielę w sali „Straży Ochotniczej” druga z kolei czekać na stożki w sali „Straży Ochotniczej”.

Dzielejsze zabranie

Wczoraj w sali „Straży Ochotniczej” odbył się wywołanie Rady Stanu. Wywołanie odbyło się w obecności wszystkich członków Rady Stanu. Wywołanie odbyło się w obecności wszystkich członków Rady Stanu.

Dzielejsze zabranie

Wczoraj w sali „Straży Ochotniczej” odbył się wywołanie Rady Stanu. Wywołanie odbyło się w obecności wszystkich członków Rady Stanu. Wywołanie odbyło się w obecności wszystkich członków Rady Stanu.

Dzielejsze zabranie

Wczoraj w sali „Straży Ochotniczej” odbył się wywołanie Rady Stanu. Wywołanie odbyło się w obecności wszystkich członków Rady Stanu. Wywołanie odbyło się w obecności wszystkich członków Rady Stanu.

Dzielejsze zabranie

Wczoraj w sali „Straży Ochotniczej” odbył się wywołanie Rady Stanu. Wywołanie odbyło się w obecności wszystkich członków Rady Stanu. Wywołanie odbyło się w obecności wszystkich członków Rady Stanu.

Dzielejsze zabranie

Wczoraj w sali „Straży Ochotniczej” odbył się wywołanie Rady Stanu. Wywołanie odbyło się w obecności wszystkich członków Rady Stanu. Wywołanie odbyło się w obecności wszystkich członków Rady Stanu.

Dzielejsze zabranie

Wczoraj w sali „Straży Ochotniczej” odbył się wywołanie Rady Stanu. Wywołanie odbyło się w obecności wszystkich członków Rady Stanu. Wywołanie odbyło się w obecności wszystkich członków Rady Stanu.

Dzielejsze zabranie

Wczoraj w sali „Straży Ochotniczej” odbył się wywołanie Rady Stanu. Wywołanie odbyło się w obecności wszystkich członków Rady Stanu. Wywołanie odbyło się w obecności wszystkich członków Rady Stanu.

Dzielejsze zabranie

Wczoraj w sali „Straży Ochotniczej” odbył się wywołanie Rady Stanu. Wywołanie odbyło się w obecności wszystkich członków Rady Stanu. Wywołanie odbyło się w obecności wszystkich członków Rady Stanu.

Dzielejsze zabranie

Wczoraj w sali „Straży Ochotniczej” odbył się wywołanie Rady Stanu. Wywołanie odbyło się w obecności wszystkich członków Rady Stanu. Wywołanie odbyło się w obecności wszystkich członków Rady Stanu.

Dzielejsze zabranie

Wczoraj w sali „Straży Ochotniczej” odbył się wywołanie Rady Stanu. Wywołanie odbyło się w obecności wszystkich członków Rady Stanu. Wywołanie odbyło się w obecności wszystkich członków Rady Stanu.

Dzielejsze zabranie

Wczoraj w sali „Straży Ochotniczej” odbył się wywołanie Rady Stanu. Wywołanie odbyło się w obecności wszystkich członków Rady Stanu. Wywołanie odbyło się w obecności wszystkich członków Rady Stanu.

Dzielejsze zabranie

Wczoraj w sali „Straży Ochotniczej” odbył się wywołanie Rady Stanu. Wywołanie odbyło się w obecności wszystkich członków Rady Stanu. Wywołanie odbyło się w obecności wszystkich członków Rady Stanu.

baczy zakład i działwę przygarniętą i złoży dowód, że ratowanie działwy polskiej i pomyślna przyszłość ojczyzny leży mu na sercu.

Przybywajcie dobrzy ludzie!

Obchód 3 Maja.

Jak się dowiadujemy, Rada miejska postanowiła włączyć w swe dionie zorganizowanie uroczystego obchodu rocznicy Konstytucji 3 Maja w Częstochowie.

Dlaczego?

Sklepy Deputacji Żywn. sprzedają kaszę jągłąną na kartki po 2 marki za funt, gdy ta sama kasza przez przekupniów i w sklepach prywatnych sprzedawana jest po kop. 65 za funt.

Dlaczego więc sklepy prywatne mogą powyższą kaszę sprzedawać tańiej od sklepów Deputacji Żywnościowej.

Do pracownic igły.

Od zarządu „Dźwigni Częstochowskiej“, tej jedynej instytucji skupiającej pracownice igły, otrzymaliśmy następujące uwagi:

Celem związku naszego jest podniesienie moralne i ekonomiczne członkiń, a działalność nasza rozciąga się na miasto Częstochowę i okolice.

Stow. od wybuchu wojny znajduje się w stagnacji, ale jeżeli kiedy, to dziś właśnie trzeba się skupić, aby wspólnymi siłami wspierać się w krytycznej chwili. Gdy po kilkunastu latach męczącej pracy igłą, wzrok posłuszeństwa odmawia a wyczerpane siły uniemożliwiają utrzymanie się o własnej mocy, — aby nie być ciężarem społeczeństwa dążyć mamy do głównego naszego celu w myśl par. 5 ustawy: zabezpieczenie schronienia dla spracowanych i opuszczonych rękodzielniczek.

„Dźwignia“ posiada niewielką liczbę członkiń, ma jednakże ze składki miesięcznych około rb. 1000 jako kapitał zakładowy w sklepie spółdzielczym przy ul. Panny Marji nr. 37, staraniem rękodzielniczek założonym.

Ogół ludzi dobrej woli zapraszamy serdecznie do poparcie honorowego naszej instytucji.

W drugim terminie, dn. 22 b. m. w niedzielę punktualnie o godz. 4 po południu w niedzielę punktualnie o godz. 4 po południu w sali parafjalnej św. Zygmunta (Krakowska 1) odbędzie się walne zebranie rękodzielniczek, na które zaprasza się rękodzielniczki celem ożywienia tej pożytecznej instytucji.

Z teatru „Paryskiego“.

Teatr „Paryski“ demonstruje obraz arcyznakomity pt. „W Sibirskich Katogach“. Jest to istotnie dzieło niesłychanie cenne, ze względu na samą treść jak techniczne wykonanie. Jest np. epizod, przedstawiający pogon kozaków w kilkanaście koni wślad za zbiegłymi z katorgi. Widz sledzi sceny z zapartym oddechem. Koncepcja obrazu pierwszorzędna. Treść otworzona z całym realizmem. Technika zaśługująca na najwyższą pochwałę. Nie dziw, że obraz sogałamy publiczności.

Kto da więcej?

W administracji naszego „Gońca“ jest do nabycia piękny, stary roboty złoty pierścionek upiększony kamieniami, za który dają rb. 62.

Pierścionek powyższy został oiarowany na Tow. opieki nad bezdomnymi dziećmi.

Kto da więcej?

TEATR „PARYSKI“ W srodę dnia 25 go Kwietnia 1917 r. Na Samopomoc uoz. i Gim. Polstv. **WARSZAWIANKA**

Pieśń z r. 1831 Stan. Wyspiańskiego. W roli Chłopickiego Prof. A. Czerbak, w roli Marji art dram. W-na p. A Arska, w roli Anny W-na p. Szwarzenberg-Czerna.

Marsz żałobny Deklamacja plastyczna Słowa Ujejskiego do muzyki Chopina, wyk. w stylowym stroju Prof. Czerbak.
Dramat jednej nocy Poemat dramat 1-ym akcie Urbańskiego. Rzecz z r. 1863. W roli Wańki Prof. Czerbak, w roli Lidji W-na p. Arska.

Reżyseruje Prof. Czerbak. Szczegóły w programach.

Teatr PARYSKI — Czwartek dnia 26-go Kwietnia o godz. 8-ej wieczor.

Jedyny wielki Koncert **WANDY LANDOWSKIEJ**

na klawicymbale i fortepianie

W programie J. Bach, W. A. Mozart, J. Kuhlau, J. Haydu, J. Ph. Rameau B. Pasquini, D. Scarlatti.

Bilety od 70 kop do Rb. 3. 50 w Księgarni F. Rolnickiego

Rozrywki niedzielne.

Rozwiązanie szarad i zagadek z nr. 8. Największą ilość rozwiązań nadesłali:

Kazik Żor, M. Porada, Rycerz Czarna Opoka, J. Bochenek, Blondyn, B. Znamierowski, Jaskółka, Lucio Kędzierski, Zosia Jastrzębska, Stanisław Uchnast, Marian Realista, Ostoja, Z. Szmidla, H. Skalmierska, Ł. Jani, St. H. Bednarkówna, Michałina, L. Cichoń, Grzmot, Wacek R., Ziuta C, Lucio Kędzierski, Rotmistrz Ostroga, Sokółko, Porucznik Strzał, „Skaut“, Antos Kozłowski, Maria K., Słajra, Zbyszko, M. Uliński, Józef Parys, Piotr Lisowczyk, Jan Kurzacz, Ryś, Fortunant Asni, M. Pawłowski, A. Szlitter, L. Świdzki, T. Szweczyk, Lis, Janek B., Klawisznik, Rozłan, S. Cybulski, Nina 2, Rozalka U., Maryska Malikówna, Janusz Gąsiewski, Zosia Perkowska, Zdzisio Chariampowicz, S. Perkowski, Giemek Patórski, Stach Zuch, Henryś P., W. Wróblewska.

Szarady i zagadki.

I. Ułożył Lucjan Kędzierski. Gdy jest w kuchni, druga, pierwsza — chrzan trzecio, A gdy macie pierwszy, drugi — nos trzecio.

II. Ułożył M. Uliński. Pierwszego nie odgadniecieś Wszak drugi w wykrzyknikach znajdziecie, Zaś wstecz trzecich przyłmków w niemieckim języku Znajdziesz bez liku Czwarte łobzy doś są dute, Chcecie to je wam powtórzę: Ze cały był w Egipcie, Włoszech i Hiszpanji, I nawet w Polsce walczyli przeciwko tyranji.

Trafne rozwiązania należy nadsyłać na pocztówkach do skrzynki redakcji „Gońca“ ul. Panny Marji 38.

Nagrodę I — książkę, otrzyma Stanisław Uchnast. Nagrodę II — książkę, otrzyma Lucio Kędzierski.

Zapisujcie się na członków Polskiej Macierzy Szkolnej.

Sprzedaż kartofli.

Od poniedziałku dnia 23 Kwietnia odbywać się będzie dalsza sprzedaż kwitów na kartofle na serje XII-tą C—D na następujące litery:

w Poniedział. d. 23 b. m. na lit:	K. L. Ł.
„ Wtorek „ 24 „ „ „	S. E. F.
„ srodę „ 25 „ „ „	G. J. I. D.
„ Wtorek „ 1 Maja „ „	W. P. R.
„ srodę „ 2 „ „ „	M.N.C.H.O.
„ Czwartek „ 3 „ „ „	T.A.U.B.Z.Z.

w ilości 8 funtów na osobę za 80 fenigów.

Kartofle wydawane będą w składach przy fabryce Peltzer, na mocy wykupionych kwitów i kartek C—D. (kolor ceglasty)

Jednocześnie odbywać się będzie w Biurach Okręgowych sprzedaż kwitów na marchew i brukiew.

Do sprzedania 800 mórg ziemi i 32 morgi blisko miasta może być razem lub częściowo Biuro Pośrednictwa Teatralna Nr. 11 w Częstochowie.

Mieszkanie, szopa i plac w ogrodzie owocowym do sprzedania. Wiadomość w Administracji Gońca. 292—

Do wynajęcia dom o 6-ciu pokojach z kuchnią na letnie mieszkanie lub zaraz. Wiad. ul. Zielona Nr. 18. 296—

Mieszkanie do wynajęcia od 1-go Lipca przy ul. Pięknaj Nr. 19 5 pokoi, wana, elektryczność, wygodny stółki pokoj dla służby II piętro. Cena przystępna. Wiad. na I piętrze codziennie od 11-jej. 293—

Wzrostły Mechaniczne Józefa Wigławskiego Waj Nr. 20 przyjmują wszelkie roboty maszynowe, suytowe i pompy. 270—

Wielki w doborowych odmianach oraz truskawki, wiośnatego sadzenia, poleca W. Zieliński Hubertowska Nr. 16. 271—

Teatr PARYSKI Program od Piątku 20-go Kwietnia
r. b. i dni następných.**w Sybirskich
KATORGACH**

Dramat w 6 wielkich częściach z wielkiej amerykańskiej serji „World”

Wstrząsająca treść tego dramatu zaczerpnięta została ze smutnych dzieł
jów Syberji i tragicznego życia zesłańców.

Szczegóły w programach.

Teatr „ODEON”Program od środy 18 do wtorku
24 Kwietnia 1917 roku.

Sensacja!

6-ty polski obraz w wykonaniu artystów warszawskich!

Sensacja!

Tajemnica Alei Ujazdowskich. „Tajemnice Warszawy”

Sensacyjny i realistyczny dramat w 6-ciu aktach, z cyklu

W rolach głównych:

Pola Negri, Kazimierz Junosza, Rafała Bończa, Jan Pawłowski, Jędrus Bogucki i wielu innych przedstawicieli Sceny Polskiej

Akt 1-szy Tajemnica domu Włodowskich
„ 2-gi Dni wstępu i nędzy
„ 3-ci Nowe życieAkt 4-ty Cienie przeszłości
„ 5-ty W podejrzanym hotelu.
„ 6-ty PomszczonaNad program: **Wycieczka do Dalmacji** (z natury) || **Prezys zwycięża Sierloka Holmesa** (komiczny)
Z powodu nadzwyczaj kosztownej dzierżawy obrazu Ceny miejsc podwyższone o 10 kop.**MAGAZYN OBUWIA****A. Brycht**

ulica Teatralna Nr. 13.

Posiada na składzie duży wybór obuwia damskiego letniego
płóciennego i prunelowego.

Najnowsze fasony!

Ceny przystępne!

NASIONA

pastewne, warzyw i kwiatów

poleca

SKŁAD NASION

RÓŻY SZCZEKACZ

w CZĘSTOCHOWIE

12 Nowy Rynek 12

Przyjmuje wszelkie roboty w granicie, marmurze, piaskowcu. Wykonuję pomniki i obnawianie takowych, roboty kościelne budowlane i ganteryjne, oraz wszelkie roboty w cemente i gipsie, solidnie po umiarkowanych cenach. Szklce i kosztorysy dostarczam na żądanie

Z poważaniem

Józef Billewicz

Częstochowa ul. św. Barbary № 15 a

Lodownia pokojowa do sprzedania ul. Panny
Marji Nr. 41 Wiadomość u stróża. 077—Pracownia Krawiecka
Ubiórów Damskich i Dziecięcych

Mistrzynie Cechowej

LUCJI JURASZEK

w Częstochowie

ul. Panny Marji № 38 m. 13.

Ofiary: Na biedne dzieci (za miesiąc)
Marzec L. Wnorowska rubli 2
kwit 166.**Drzewka owocowe w ładnych koronach** sprzedaje tania ogród pomologiczny Dr. Karola Zawady
Szkołna 21**Lekcje muzyki fortepianowej.** Wiad. Jasna
Góra Dyrygent chóru lub magazyn mód
„Klara” ul. Panny Marji Nr. 31 241—**Drzewek owocowych** parę
tysięcy do sprzedania z ogrodów Załusze. Wiad. u Socha-
czewskiego Rynek Wieluński Nr. 5. lub na miej-
scu w ogrodach 223—**Letnie mieszkanie do wynajęcia.** Wiadomość
Aleksander Strzelecki za Klasztorem Jasno-
górskim. 278—**Reumatyzm, artretyzm, ból głowy i wszyst-
kie inne choroby** leczą skutecznie masaż elek-
tryczny. Teatrna 34 II-gie piętro m. 6 od 11 do
4-ej po południu**Nadszedł świeży transport** marchwi słodkiej
wyborowej po cenie umiarkowanej. Odpaku
dia krow bardzo tania ul. Panny Marji № 1 róg
Nowego Rynku dom W-go Zborowskiego. 281—**Sprzedam tania** parę paw. Wiadomość ul.
Zielona № 45. 280—**Mieszkania słonecznego i suchego z 3-
ch pokoi i kuchni z wygodami w śródmieściu**
poszukuje od 1-go Czerwca lub od zaraz. Oferty
sub „Mieszkanie” 286—**Petrzepni chłopcy** do ślusarsza ulica Kon-
stantynowska № 15. 287—**Kupię dom z ogrodem.** Wiadomość ulica
Wieluńska № 8. 282—**Uczeń gimnazjum** poszukuje kondycji. Wiad-
omość w Adm. Gońca. 289—**Ulokuję 14,000 rb.** w oszości lub częściowo
na 1 Nr. hypoteki miejskiej lub pod miejskie.
Oferty sub 14,000 w Administracji Gońca Częst.**Dla królików** specjalna klatka wykotowa
dla samca okazynie do sprzedania ul. Tea-
tralna Nr. 12 Ignatowski. 291—**Pomiędzy ul. P. Marji a hotelem** Angielskim
sgubiono zieloną portmonetkę z pieniędzmi,
kwiatami i t. p. Znalazca pieniądze może zatrzy-
mać, portmonetkę zaś i drobniżgi zochoe oddać
do Redakcji „Gońca”. 284—**Kupię małe gospodarstwo wiejskie.** Wiad ul.
Panny Marji Nr. 39 sklep Książki. 278—**Odnajmuje się** konia do robót rolnych.
Wiad. w sklepie ul. P. Marji Nr. 69. 280**Do sprzedania** Domy, Place, Majątek
Młyn parowy i wodny Pożozki Pionięczy,
Zamłany, Dzierżawy, Biuro Pośrednictwa ul. Tea-
tralna № 11 w Częstochowie.

Redaktor - wydawca F. D. Wilkoszewski.

Odbito we własnych zakładach drukarskich „Gońca Częstochowskiego”.